

Venäläinen nainen ja äänioikeus- nainen

Kirj. *Rose Strunsky.*

Lyödä hattu poliisiin päästä ja heittää vihtrilliöljyä miesten päälle äänestyspaikalla todistaa vain naisten halua ja pyrkimystä päästä vapaaksi. On annettava tunnustusta tälle halulle ja pyrkimykselle, mutta kuitenkin kaikitenkin osoittaa tuollainen teko sekä aatteellisen ymmärryksen että käytännöllisen älyn puutetta ja on itse asiassa vain luulottelua.

On luulottelua toivoa että kokonaista kansaa voipi innostuttaa jollakin yhteiskunnallisen oikeuden teorialla, sillä aatteella vain että naisella on luonnollinen oikeus samoihin etuihin, joita mies nauttii nykyisessä yhteiskunnassa. On luulottelua tehdä sellainen väite ilman syiden ja seurausten analyysiä, koettamattakaan kuvitella mitä käytännöllistä hyötyä kansan naisille kokonaisuudessaan olisi, jos heille annettaisiin samat etuoikeudet kuin miehillekin.

Englannissa, jossa äänestys-oikeus on vain sellaisella joka omistaa taikka vuokraa sen rakennuksen jossa hän asuu, sukupuolieroituksen poistaminen antaisi äänestys-oikeuden vain noin miljoonalle naiselle, jotka omistavat taikka vuokraavat rakennuksia. Noin kahdeksan miljoonaa naista jäisi sittenkin ilman äänestys-oikeutta samoin-

kuin ne kolme miljoonaa miestäkin, joilla nykyään Englannissa ei ole äänestys-oikeutta koska heillä toimensa takia ei saata olla vakinaista asumusta.

Toistan vieläkin että ihmisoikeuksien aatteellinen perustus on liian löyhä teoriia innostamaan kahdeksaa miljoonaa naista, joille siitä ei ole muuta hyvää kuin tyydytys että ovat idealisteja. Se ei ole järkevää; se ei ole käytännöllistä. Oikea käsitys tässä asiassa on venäläinen käsitys, sillä Venäjällä ovat naiset, omaksuttuaan teorian ihmisoikeuksista, kehittäneet sen luonnolliseen johtopäätökseensä, joka on käytännöllinen. Jos myönnetään että ihmisellä, miehellä taikka naisella, on joitakin epäamättömiä oikeuksia, niin on seuraava kysymys, mikä on näiden oikeuksien käytännöllinen sovittaminen yhteiskunnassa ja mikä on paras keino saada ne siten sovitetuksi. Luulen että englantilainen äänioikeusnainen on siinä samaa mieltä venäläisen naisen kanssa että nainen haluaa äänestys-oikeuden voidakseen muuttaa ja parantaa yhteiskunnallisia ja poliittisia olosuhteita itseensä ja ympäristöönsä nähden. Hän toivoo pääsevänsä osalliseksi hallitukseen, jonka alainen osa hänkin on. Venäläinen nainen ei ainoastaan ajattele että hänen on oltava osallinen hallituksessa, jonka alainen hän on, vaan heti kun hän käsitti että hänellä yksilönä oli joitakin varmoja oikeuksia hän myöskin otti nämä oikeudet haltuunsa, sanoi itseänsä vapaaksi, ja alkoi sovittaa näitä oikeuksia yhteiskuntaelämäänsä. Hän ei rukoillut eikä anonut että miehet antaisivat hänelle mitään, taikka edes auttaisivat häntä, kuten äänioikeusnaiset tekevät, vaikka venäläisen miehen kunniaksi olkoon sanottu että tämä ei koskaan ole vastustanut häntä. Syy tähän on ehken ollut, kuten joku on sanonut, että molemmat olivat jo tasa-arvoisia orjuuden aikana.

Kaikessa tapauksessa on venäläinen nainen, aina ensi heräämistään 60-luvulla jolloin darvinismi ja tieteellinen henki kulki yli Venäjän tähän päivään saakka jolloin vallankumouksen henki riehui Venäjällä, toiminut itseensä luottamuksella, ja, mikä on vielä tärkeämpää, yhteiskunnallisella ja poliittisella itsetunnolla, joka jättää kaikkea perustusta vaille jokaisen väitteen että hän olisi kykenemätön ottamaan osaa politiikkaan. Hän ei odottanut lupaa, vaan alkoi heti toimimaan.

Opetusta jos hän halusi, kuten alussa oli asianlaita, niin hän rikkoi ne siteet, jotka kiinnittivät hänet perhe-elämään ja meni sinne, missä opetusta oli saatavana. Tämä, alussa, oli ainoa asia, jossa mie-

het häntä auttoivat. Isä voi vangituttaa tyttärensä, voi pieksää häntä ja leikata hänen tukkansa, jos hän ei totellut isäänsä. Ainoastaan naimisen kautta voi tytär päästä vapaaksi. Nuoriso Venäjällä pani toimeen valenaimiskauppa-järjestelmän, jonka avulla tyttö pääsi vapaaksi kotoaan. Useinkaan ei "aviomies" koskaan nähnyt häntä sen jälkeen kun hän oli saatettu turvaan ylliskamariinsa Zurich'issä, Materia Mesica pöydällä ja lamppu, joka antoi hänelle ei ainoastaan valoa vaan toimitti uuninkin virkaa niinä harvoina hetkinä jolloin hänellä oli mitä keittää. Tällä tavalla Sonja Kovalevski, tuo kuuluisa kirjailija ja matematiikko, sai opetuksensa; ja Sonja Kovalevskin historia on monen tuhannen naisen historia 60- ja 70-luvun välillä.

Mutta venäläinen nainen oli vapaa.

Tämä kiihko vapauttamaan itsensä kesti vain muutamia vuosia. Lopullisena päämaalina sillä ei ollut mitään merkitystä. Koko yhteiskunnalle oli vapautta saatava, kaikille sorretuille hänen ympärillään. Tämä ajatus oli yhteinen niin miehillä kuin naisillakin ja kun Aleksanteri II, peljäten että koko Venäjän nuoriso tällätavoin siirtyisi Länsimaihin, antoi julistuksensa käskien heidän tulemaan takaisin vuoden kuluessa kansalaisoikeutensa menettämisen uhalla, niin naiset menivät miesten kanssa ja heidän ansionsa on yhtähyvin kuin miestenkin että Länsi-Europan kansanvaltaiset opit levisivät Venäjän kaukaisimpiinkin osiin. Venäläinen nainen työskenteli miesten kanssa ilman heidän luvattaan. Ja hänen vapauden-käsitteessäänkin sitä ei voinut kukaan antaa, vaan oli se kaikkien itse otettava. Vapaus ei ollut vain häntä itseänsä varten vaan kaikkia varten. Tämän hypppyksen sukupuolisuudesta yleisihmisyyteen teki hän yhdellä loikkauksella. Hän toimi järjestäjänä talonpoikain keskuudessa, värvääjänä, yllyttäjänä tehtaissa ja kasarmeissa; hän piti puheita kokouksissa, johti mielenosotuksia ja joutui usein, kuten Perovskaja, joka hirtettiin Aleksanteri II:sen murhasta, terrorististen tekojen johtajaksi ja pääksi.

Emme voisi löytää yhtään venäläistä, joka sanoisi ettei venäläinen nainen pysty ottamaan osaa politiikkaan. Se olisi naurettavaa. Eräässä venäläisessä aikakauskirjassa alkaa kirjoittaja artikkelinsa äänioikeusnaisista: "Minä en aio todistaa että kaksi kertaa kaksi on neljä. En aio todistaa että naisilla on yhtäläiset oikeudet kuin miehilläkin. Mitään sellaisen tarvetta ei ole Venäjällä."

Venäläinen nainen on yleensä myönnetty itsenäisimmäksi maailmassa ja omalla arvollaan ja toteen näyttämislään on venäläinen

nainen voittanut tämän itsenäisyytensä. Käytännöllinen vaikutus tällaisesta asemasta on silminnähtävä. Venäjä, tuo taantumuksellisen ja despoottisen hallituksen maa, jota Mr. Schiff tuonnottain kutsui "koko ihmiskunnan viholliseksi", on suonut paremmat oikeudet naisille kuin nuo niinkutsutut demokraattiset maat. Mitä oikeuksia tämä autokraattinen hallitus on antanut miespuolisille alammaisilleen omaisuuteen nähden, ne on se antanut naisillekin. Varsinkin on tämä asianlaita aviosuhteissa ja yhteisomistuksessa. Omaisuuden omistajattarella on yhtäläiset oikeudet semstvo-kokouksissa kuin omistajillakin; talonpoikaisnaisella, jos hän omistaa maata, on yhtäsuuret oikeudet kunnan kokouksissa kuin talonpojillakin.

Venäjällä annetaan kitsaasti opetusta pojille ja vielä kitsaammin tytöille. Se on hallituksen politiikkaa, jonka edesmennyt Pobjedonostsev ilmoittoi noin kolmekymmentä vuotta sitten: "Rahvas tulee pitää tietämättömyydessä suojaksi vallankumousta vastaan. Tietämättömyys johtaa kuuliaisuuteen." Ainoastaan korkeammassa opinnoissa ovat naiset voittaneet itsellensä vuodesta 1869 oikeuden ottaa osaa filosofisiin ja matemaattisiin oppikursseihin yliopistoissa yhdessä miesten kanssa. Myöskin perustettiin heille, syötiksi Zurich'istä palaamiseen, kaksi hyvää yliopistoa Pietarissa ja Moskovassa. Viime viiden vuoden ajan on heidän sallittu suorittaa tutkinnot ei ainoastaan kirjallisissa vaan myöskin lääketieteellisissä opinnoissa. Lakitiede on ollut avoinna heille, mutta tutkinnon suorittaminen kiellettiin muutamia kuukausia sitten.

Tätä kaikkea ei kuitenkaan voitettu naisten liittäytymisen kautta yhteen ja taistelemalla heidän omien naisoikeuksiensa puolesta, mutta siten että naiset liittyivät miehiin taikka panivat alkuun pyynnöitä, jotka vaativat opetuksellisia, poliittisia ja yhteiskunnallisia oikeuksia.

Naisten vapauttamispyrintö ei yksistään saanut Katharina Breschkovskia, vallankumouksen äitiä, joksi häntä kutsutaan, ja joka aivan äskettäin tuomittiin ikuiseen maanpakoon Siperiaan, omistamaan puolen vuosisadan ajan vapauden asian hyväksi. Se tapahtui siksi että hän näki ettei Venäjän hallitus, sellaisena kuin se on tänä päivänä, antaisi vapautta alammaisilleen vaikka mitään sukupuolieroituksia ei olisikaan olemassa.

Naisten vapauttamisasiä yksistään ei innostanut Maria Spiridonovaa ampumaan Tambovin kenraalikuvernööriä väkirikkaalla rautatieasemalla. Hän teki sen sentakia että juuri tämän käskystä ran-

gaistusretkikuntia lähetettiin yli koko Tambovin läänin lyömään ja ruoskimaan talonpoikia — miehiä ja naisia ilman eroituksetta.

Naisten vapautus yksistään ei johtanut neiti Konopliankovaa ampumaan kapteeni Minn'ia kun tämä tuli Moskovaan käskyllä "rauhhoittaa" kaupunki, vaan kaupunkiin tullessaan rykmenttinsä kanssa oli käsenyt sotamiesten ampumaan jokaisen miehen, naisen ja lapsen, jonka vain näkivät vaunun akkunoista. Tämän naisen viimeiset sanat olivat: "Anna anteeksi maani, että minulla on vain yksi elämä antaa sinulle."

Nämä ovat nimiä, jotka ovat päässeet ulkomaailman tietoon. Naisia yhtäpaljon kuin miehiäkin, taikka enemmänkin, toimii tässä Venäjän vapauttamisliikkeessä. Aivan varmaan toimii enemmän naisia kuin miehiä kielletyt kirjallisuuden ja dynamiitin vaarallisessa salakuljetustyössä, siitä yksinkertaisesta ja käytännöllisestä syystä että hameittensa ja kauhtanainsa alla he voivat kuljettaa sellaista tavaraa suuremmat määrät. Enemmän naisia kuin miehiä toimii yllytystyössä sotamiesten keskuudessa, myöskin yksinkertaisesta ja käytännöllisestä syystä. Naiset voivat helposti muuttaa ulkonäkönsä ja päästä sisälle kasarmeihin helpommin kuin miehet.

Mutta, sanotaan, nämä naiset ovat idealisteja toimien despoottisessa ja tyrannillisessa maassa, jossa ainoa toivo heidän vapauttamiseksi on vallankumous.

No hyvä. Mutta voimmeko kuvitellakaan mielessämme venäläistä naista odottamassa lupaa saada äänestää ennenkuin hän ilmaiseksi mielipiteensä sellaisissa kysymyksissä, jotka ovat päivän polttavia tässä maassa ja sen politiikassa? Heti löytyisi tulliuudistus komitea ja mielenosotuksia, löytyisi Tammany-puolueen naisia ja anti-Tammany naisia, Hearstiitteja, Gaynoriitteja j. n. e. He eivät koskaan tyytyisi olemaan vain paljastaan naisasia-naisia kuten Länsimaiden naiset, he eivät koskaan olisi liberaaleja yhtenä päivänä, koska ne muka lupaavat joitakin parannuksia naisille, ja unionisteja toisina päivinä tuhotakseen samaisen liberaalisen hallituksen kuten tapahtui Englannissa.

Naisten äänioikeusliike Amerikassa ei ole niin paljon kärsinyt tästä luonnottomasta naisellisestä naisasiasta kuin Englannissa. Me olemme liian käytännöllisiä sellaiseen. Äänioikeusnaiset täällä ovat ryhtyneet taisteluun unionismin hyväksi ja se on sangen viisas ja älykäs tempu. Koko itäinen osa New Yorkin kaupungista on täynnä

palkkatyöläistyttöjen yhdistyksiä. Niiden vaikutus ja voima on silminnähtävä.

Tämän kirjoittaja on ollut tilaisuudessa näkemään kolme eri naisten äänioikeus-mielenosoitusta Lontoossa noin kaksi vuotta sitten. "Niin, tietysti", kuiskailivat he, "kyllä me uskomme täysi-ikäisten äänestyoikeuteen. Me olemme radikaaleja. Tiedättehän, Mrs Paukhurst ja Christabel ovat jäseniä Independent Labor puolueessa, mutta ei ole sopivaa mainita tällaisista asioista nyt. Ensin me haluamme äänestyoikeuden."

Te ette sitä saa, ajattelin mielessäni. Asquith'in vastaus heille oli aivan oikein: "Kun kaikki tämän maan naiset vaativat sitä", sanoi hän, "niin saatte äänestyoikeuden". Mutta kaikki maan naiset eivät välitä kärsiä murusten takia, jotka eivät edes putoaisikaan heille. Jos vuori synnyttää hiiren, niin kohtaa nauru vuorta itseään.

Venäjäällä on myöskin koko joukko naisia, jotka eivät ole idealisteja, mutta ovat silti vapaita. He ovat joko tyytyväisiä oleviin oloihin taikka haluavat joitakin vähäpätöisiä parannuksia. Heidän vapautensa on siinä että he pitävät itseänsä voimallisena tekijänä yhteiskunnassa. Niinpä kreivitär Bobrinsky, joka vastusti vallankumouksellisia keinoja, kuitenkin suunnitteli talonpoikain järjestämisen parempain agraarilakien aikaansaamiseksi. Hän oli Talonpoikain Yhdistyksen pää-agitaattori ja kannattaja siihen saakka kunnes se muutui siksi radikaaliseksi puolueeksi joksi se ensimmäisen Duman aikana osoittautui.

Nykyään on Bourtseff, vakoojia paljastaessaan, löytänyt yhtä paljon naisia kuin miehiäkin ja nämä ovat toimineet yhtä hartaasta yhteiskunnallisesta vaikuttimesta kuin vallankumouksellisetkin. Naiset, Zinaida Jouchenko, joka oli toiminut vakoojana ja provokaattorina vuosikautia, ja toimittanut vallankumouksellisen neiti Frumkin'in hirteen, selitti että hän oli vakooja aivan yhtä syvällisestä isänmaan rakkaudesta kuin neiti Frumkin väitti terrorististen tekojensa johtuvan syvästä vapauden ja oikeuden rakkaudesta.

Ja niinpä yleislakon ja vallankumouspyrkimysten aikana kolme vuotta sitten, jolloin koko maa oli puristautunut moneen poliittilliseen puolueeseen, kullakin puolueella oli yleinen äänestyoikeus ohjelmassaan. Ei ollut kenenkään mielessä, vanhoillisen, liberaalin, radikaalin taikka vallankumouksellisen, että yleinen äänestyoikeus tarkoittaisi vain miehiä eikä naisia. Ja se ei johtunut siitä että naiset olisivat huutaneet katujen nurkissa ja megafooneilla että heillä muka oli

si yhtäläiset oikeudet miesten kanssa, vaan sentakia että he kolmen sukupolven ajan olivat empimättä heittäytyneet maansa poliittiselle taistelutantereelle, olivat järjestäneet, tehneet puoluelaisia, yllyttäneet ja taistelleet.

Kuinka pian naiset Venäjällä saisivat äänestysoikeuden, jos nykyinen hallitus kumottaisiin, nähdään Suomesta. Tuo pieni maa on ollut hereillä vain kymmenen vuotta. Ainoastaan vuosikymmenen sitten lainehti Venäjän vallankumouksellinen liike Suomeen ja noina kymmenenä vuonna on Suomen naisten taistelutapa ollut sama kuin Venäjänkin naisten. He menivät taisteluun miesten kanssa olka olkaa vasten ja kuten kristityt löysivät itsensä ensin unohtettuaan itsensä. Kun Suomi voitti uuden perustuslain, niin kaikki maan poliittiset ainekset yhdellä haavaa antoivat passiivisen ja aktiivisen äänioikeuden naisille ja kaksikymmentäviisi naista istui viime valtiopäivillä.

Venäläinen nainen tietää että naisten oikeudet eivät ole erilaisia kuin miesten oikeudet, että enimmäns oikeus eroaa talonpoikaisnaisen oikeudesta samoinkuin isännän oikeus eroaa talonpojan oikeudesta. Ja venäläinen nainen taistelee uuden kansanvaltaisen järjestelmän puolesta. Stepniakin mukaan, kun hän kerran on käsittänyt oman vapautensa, niin ei hän voi olla rauhallisena ennenkuin on antanut saman vapauden kaikille. Hän ei taistelee muruista. Jos ne putoavat hänelle, niin ottaa hän ne vastaan ja taistelee edelleen.

